

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studenta/ky: Aneta Řůžičková

Studijní program: EKS

Název diplomové práce: *Vánoce v české vizuální kultuře*

Jméno posuzovatele/ky: Michaela Fišerová, M.A., Ph.D.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): 6

Připomínky a komentáře:

Předkládaná práce je obsahově přehledná a graficky vhodně upravená. Obsahuje vškeré povinné náležitosti, jako i velké množství grafů a dalších příloh. Je psána gramaticky správně a bez většího množství překlepů. Stylistika práce je srozumitelná a věcná. Nicméně, autorka neuvádí (a ani dostatečně nerozpracovává) všechny své zdroje - např. v práci na s. 51 odkazuje na dílo Eliadeho a Peirce, ale ani jedno dílo těchto autorů nečte ani neuvádí v závěrečném seznamu literatury.

B) Struktura práce

Jasná formulace problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a vyváženost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 4

Připomínky a komentáře:

Předkládaná práce má obsáhlou a podrobně členěnou strukturu složenou z výkladu teorie obrazu a etnologicky pojaté vánoční ikonografie na jedné straně a kvantitativní analýzy vánočních televizních reklam na straně druhé. Je zde i určitý pokus o "sémiotickou" analýzu, která však postrádá jakékoliv bližší teoretické určení a odbornost výkladu (výklad Barthesovy sémiologie ani zmínka o Peircově interpretantu nejsou nijak produktivně využity ve vlastní analýze reklam s vánoční tematikou - a to ani metodologicky, ani terminologicky). Kvantitativní analýza je naopak provedena přesvědčivě a její význam je v kontextu práce srozumitelný. Vzniká tedy otázka, proč vůbec autorka přidává do své práce i tzv. "sémiotickou analýzu", když jí nedokáže funkčně zapojit do celku práce a kromě obecně známých informací

o Barthesově koncepci signifikace ji nijak produktivně v práci nevyužívá - a to ani jako metodologické vodidlo pro vlastní analýzu, ani jako terminologickou oporu pro vlastní výklad výsledku kvantitativní analýzy. Z tohoto hlediska lze říct, že si autorka nedokázala dostatečně osvojit a přesvědčivě použít sémiotickou metodu, kterou sama v práci zmiňuje. Sémiotickou složku práce by proto bývalo na místě buď zcela vypustit (a místo toho se soustředit na vizualitu a hegemonii) anebo důkladně promyslet a propracovat.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): 4

Připomínky a komentáře:

Autorka se pokouší ukázat, že vánoční svátky prošly v Českých zemích (především ve 20. století) několika výraznými změnami ideologické povahy, které daly původně křesťanskému svátku nové - nacistické, komunisticko-profánní, kapitalisticko-konzumní - vizuální podoby. Za účelem porozumění mění se ikonografii odkazující na stejný objekt - "Vánoce" - autorka mobilizuje Mitchellovu teorii obrazu jakožto *vitálního znaku* (který autorka překládá jako "živý" znak) a Mirzoeffovu teorii vizuální kultury. V tomto pojetí mi vyložené chybí zmínka o vizuální hegemonii jako kulturně-ideologické nadvládě, což je téma, kterým se zabýval i sám Mitchell v knize *Image text ideology* (a částečně i v *Picture Theory* - je překvapující, že ani jednu z těchto slavných Mitchellových knih autorka nezmiňuje). Rovněž by zde bylo vhodné zmínit Brysonovu teorii vizuality jakožto sociální konstrukci viditelného, tj. sdíleného vidění vlastní kultury v určité době. Místo politicky laděné teoretické úvahy o sdíleném vidění, která by byla pro zpracování daného tématu vhodná, se autorka pouští do podrobného etnologického popisu české vánoční "ikonografie" v jednotlivých dějinných obdobích. Tento výklad není sice závadný, avšak shrnuje obecně známá fakta a nijak výrazně nepřispívá k teoretickému uchopení zkoumané problematiky.

Ještě problematičtější je však sekce věnovaná "sémiotické" analýze, která sice stručně rekapituluje Barthesovo strukturalistické pojetí mýtu a signifikace, ale žádná další funkční propjení s celkem práce nenabízí (a to ani s Mitchellovou teorií obrazu, ani s etnologií vánoční ikonografie, ani s kvantitativně zkoumanými televizními reklamami s vánoční tematikou). Dalším nijak nerozvinutým "sémiotickým" prvkem v práci je zmínka o Peirceově teorii interpretantu. Autorka na s. 51 píše, že "Ze sémiotického hlediska zde máme stejný objekt, ale interpretant prochází časovou proměnou. Můžeme uvažovat o tom, že právě postupné vymizení jeho původní funkce a změna účinků na jedince (proměna interpretanta) mohly zapříčinit přijetí nových tradic a symbolů a to nejen těch, pojících se s vánočním časem.", přičemž k uvedenému příkládá poznámku pod čarou, kde píše, že "Tyto pojmy zde používáme v souladu se sémiotickou teorií Ch. S. Peirce.", avšak žádný konkrétní odkaz na dílo (ani samotné dílo v seznamu literatury) autorka neuvádí. V předkládané diplomové práci je nejslabší právě autorčina práce se sémiotickými zdroji, jejich použití je vágní a odborně neuspokojivé.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza daného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): 4

Připomínky a komentáře:

Předkládaná práce je zajímavá svým neobvyklým tématem, které mělo potenciál přinést invenční a současně odborně fundovanou úvahu. Bohužel, autorka tuto příležitost zcela nevyužila. Z důvodu výše zmíněných problémů s teorií a jejím propojením s výsledky kvantitativního výzkumu práce neprokazuje schopnost samostatně a tvořivě uvažovat v oblasti vizuální a sémiotické teorie, ani schopnost navrhnout vlastní řešení odborných problémů.

E) Význam práce

Formulace jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 4

Připomínky a komentáře:

Práce je složeninou různých informací a teoretických koncepcí, které jsou však kladeny vedle sebe bez toho, aby byly skutečně promyšleny a funkčně propojeny do jednoho odborně přínosného celku. Především již zmíněné potíže s využitím sémiotiky, která zjevně není pro autorku pohodlnou cestou analýzy, bylo možné obejít jiným postavením problému a jinou volbou jeho zkoumání. V aktuálním provedení je však diplomová práce málo precizní a málo přesvědčivá, teoreticky a prakticky rozpojená, nekoherentní. Přínos pro studovaný obor (především z hlediska již zmíněné sémiotiky, ale i teorie obrazu) je minimální.

Otázky na obhajobu:

Součet bodů (0-50 bodů): 22

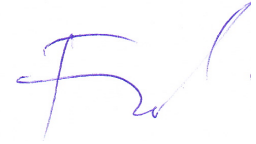
Celkové hodnocení (známka)*: 3 (dobře)

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocen počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 - výborně
39- 25 bodů: 2 - velmi dobře
24-15 bodů: 3 - dobře
14-0 bodů: 4 - nedostatečně

Datum: 28.5.2018

.....

podpis